

Par af samme køn, EU-borgernes frie bevægelighed, migration og asyl

Enhver forskelsbehandling på grund af... seksuel orientering... er forbudt.

Enhver unionsborger har ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område.

Asylretten sikres...

Enhver har ret til respekt for sit... familieliv...

EU's charter om grundlæggende rettigheder (artikel 21, 45, 18 og 7)

Kan den ene part i et par af samme køn slutte sig til sin partner i en anden medlemsstat?

En person, der ønsker at flytte til en EU-medlemsstat, enten fra en anden medlemsstat eller fra et tredjeland, vil ofte have ret til at medbringe sin ægtefælle. Par af samme køn har imidlertid ikke altid denne ret, selv hvis de har indgået registreret partnerskab eller ægteskab. Det er op til den enkelte medlemsstat (og ikke EU) at afgøre, om den vil tillade eller anerkende ægteskaber eller registrerede partnerskaber mellem personer af samme køn.

I henhold til EU-traktatens artikel 6, stk. 2, skal medlemsstaterne respektere de grundlæggende rettigheder, herunder forbuddet mod forskelsbehandling på grund af seksuel orientering, når de anvender EU-lovgivningen. Selv om medlemsstaterne i henhold til EU-lovgivningen ikke er forpligtet til at tillade eller anerkende registrerede partnerskaber eller ægteskaber mellem personer af samme køn, forpligter fællesskabsretten dog medlemsstaterne til at behandle par af samme køn og par af modsat køn ens i forbindelse med anvendelsen af EU-lovgivningen (herunder lovgivningen om fri bevægelighed, migration og asyl).

Rettighederne for par af samme køn afhænger af deres tilknytning til medlemsstaterne. EU-lovgivningen inddeler borgerne i tre kategorier: EU-borgere, der flytter til en anden EU-medlemsstat, tredjelandsstatsborgere og borgere, der søger international beskyttelse.

A. EU-borgere

I henhold til **direktivet om fri bevægelighed (2004/38/EF)** har en EU-borger på visse betingelser ret til at færdes og tage ophold inden for EU med sin ægtefælle. Hvis værtsmedlemsstaten sidestiller et registreret partnerskab med ægteskab, har registrerede partnere de samme rettigheder som "ægtefæller" i henhold til direktivet.

En borger har ret til at tage ophold i en anden medlemsstat i indtil tre måneder. Hvis en borger ønsker at forlænge opholdet, skal den pågældende være **arbejdstager, studerende** eller **selvforsørgende**. En borger kan medbringe sin ægtefælle til værtsmedlemsstaten, også selv om ægtefællen ikke falder ind under en af ovennævnte kategorier. Hvis værtsmedlemsstaten ikke anerkender ægteskaber eller registrerede partnerskaber mellem personer af samme køn, har vedkommende kun ret til at slutte sig til partneren, hvis vedkommende selv falder ind under en af ovennævnte kategorier.

En borger med en partner af samme køn, der ønsker at tage ophold i en anden EU-medlemsstat, kan befinde sig i en af følgende tre situationer:

1. **Ægteskaber.** Hvis parret er gift i deres hjemstat, og værtsmedlemsstaten anerkender gyldigheden af ægteskaber mellem personer af samme køn, har vedkommende i henhold til direktivet om fri bevægelighed samme ret som en ægtefælle til at slutte sig til sin partner. I øjeblikket kan par af samme køn indgå lovligt

ægteskab i Belgien, Nederlandene, Spanien og Sverige. Mindst 11 medlemsstater (Estland, Grækenland, Irland, Italien, Letland, Litauen, Malta, Polen, Portugal, Slovakiet og Slovenien) anerkender imidlertid tilsyneladende ikke gyldigheden af ægteskaber mellem personer af samme køn. I disse medlemsstater vil ægtefæller af samme køn sandsynligvis ikke blive anerkendt som "ægtefæller".

2. Registrerede partnerskaber. Hvis parret har indgået et registreret partnerskab i deres hjemstat, har den ene part muligvis ret til at slutte sig til sin partner i værtsmedlemsstaten på samme måde som en "ægtefælle". Dette afhænger imidlertid af, hvorledes værtsmedlemsstaten ser på registrerede partnerskaber.

a. I henhold til direktivet om fri bevægelighed har vedkommende ret til at slutte sig til sin partner i værtsmedlemsstaten på samme måde som en "ægtefælle", hvis lovgivningen i værtsmedlemsstaten sidestiller et registreret partnerskab med ægteskab. Seks medlemsstater sidestiller et registreret partnerskab med ægteskab (Den Tjekkiske Republik, Danmark, Finland, Ungarn, Rumænien og Det Forenede Kongerige).

b. Hvis værtsmedlemsstaten ikke sidestiller et registreret partnerskab med ægteskab, omfattes parret af bestemmelserne om papirløse ("de facto") partnere, der har en "varig tilknytning". EU-lovgivningen stiller ikke krav til medlemsstaterne om at tillade eller anerkende registrerede partnerskaber.

3. Papirløse (de facto) partnerskaber. Hvis værtsmedlemsstaten ikke anerkender ægteskaber eller registrerede partnerskaber mellem personer af samme køn, eller hvis parret blot ikke har formaliseret deres forhold, omfattes de af bestemmelserne om papirløse partnerskaber. Papirløse partnere har ikke samme ret som en ægtefælle til at slutte sig til deres partner. I henhold til direktivet om fri bevægelighed skal medlemsstaterne i stedet "lette indrejse og ophold" for den papirløse partner, med hvem unionsborgeren har en "varig tilknytning". Dette gælder såvel for par af samme køn som for par af modsat køn. Denne bestemmelse er ikke helt så klar som en "ægtefælles" konkrete ret til at slutte sig til sin partner, og disse par skal tilvejebringe dokumentation for, at der består en "varig" tilknytning.

B. Tredjelandstatsborgere

Familiesammenføringsdirektivet (2003/86/EF) finder anvendelse, når begge parter er tredjelandstatsborgere (ikke borgere i en EU-medlemsstat). I henhold til familiesammenføringsdirektivet har ægtefæller, der er tredjelandstatsborgere, ret til at blive forenet med tredjelandstatsborgere, som opholder sig lovligt på en medlemsstats område. Medlemsstaterne forpligtes imidlertid ikke udtrykkeligt til at udvide denne ret til også at gælde for registrerede (eller papirløse) partnerskaber mellem personer af samme køn.

C. Personer, der søger international beskyttelse

I **direktivet om anerkendelse (2004/83/EF)** fastsættes vilkårene for, hvornår medlemsstaterne bør yde asyl eller international beskyttelse til tredjelandstatsborgere. Personer, der er i fare for at blive udsat for forfølgelse i deres hjemland (herunder på grund af seksuel orientering), kan ydes beskyttelse. Det er helt op til medlemsstaterne at afgøre, om en partner af samme køn skal have ret til at slutte sig til den partner, der ydes beskyttelse. Ni medlemsstater giver mulighed herfor under visse betingelser (Belgien, Den Tjekkiske Republik, Danmark, Tyskland, Finland, Luxembourg, Nederlandene, Spanien og Det Forenede Kongerige). Denne mulighed eksisterer ikke i 14 medlemsstater, og situationen er uklar i de øvrige fire medlemsstater.

Denne flyer er baseret på rapporten "**Homophobia and Discrimination on Grounds of Sexual Orientation in the EU Member States Part I – Legal Analysis**" (Homofobi og forskelsbehandling på grund af seksuel orientering og kønsidentitet i EU's medlemsstater - Del 1 - den retlige situation) offentliggjort af Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA) i juni 2008.

Rapporten kan læses i sin helhed på: <http://fra.europa.eu>.

Alle publikationer udgivet af Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder kan rekvireres gratis via agenturets websted.

I tilfælde af spørgsmål vedrørende denne oversættelse kan du konsultere den engelske udgave, som er originalen og den officielle udgave af dokumentet.